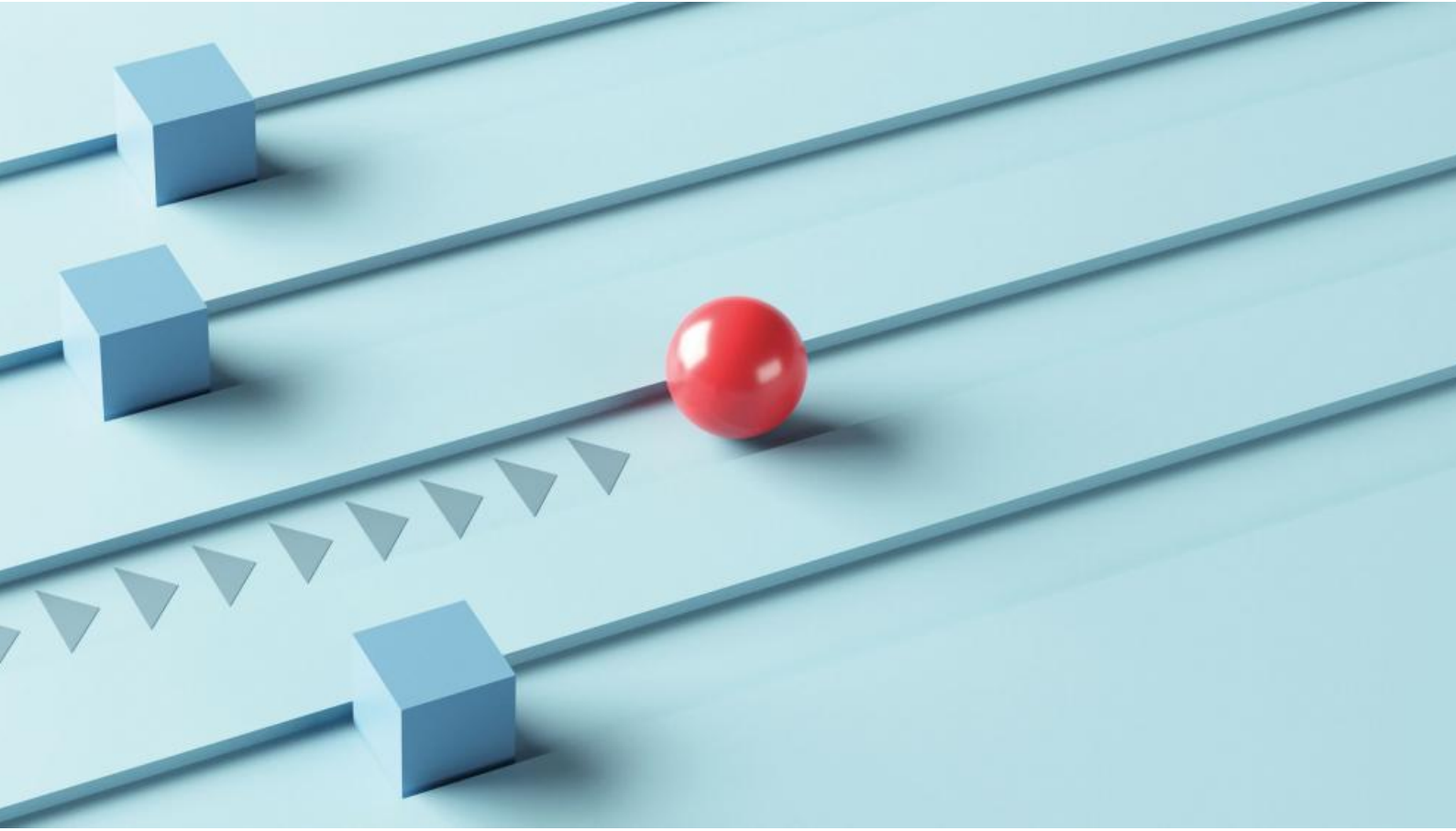

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

TÜRKİYE'NİN EN REKABETÇİ İLLERİ VE KONYA'NIN REKABET YARIŞINDAKİ YERİ

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

Feyzullah ALTAY

KONYA
Haziran, 2023
www.kto.org.tr

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BAKIŞ.....	1
2. ENDEKSLAR BAZINDA SONUÇLAR	2
3. KONYA’NIN REKABET YARIŞINDAKİ YERİ	4
4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	12
5. KAYNAKÇA.....	13

1. GENEL BAKIŞ

İstanbul Üniversitesi Şehir Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından hazırlanan ve bu yıl dördüncüsü açıklanan “İller Arası Rekabet Endeksi” 81 il düzeyinde 2020-2022 dönemi verileri kullanılarak hesaplanmıştır. Dördüncü rapor ile 2009, 2014, 2018 dönemlerine ait verilerin kullanıldığı önceki çalışmaların ardından illerin 2009 - 2022 periyodunda 13 yıllık performans seyri izlenebilir hale getirilmiştir.

Demografik yapıdan eğitime, sağlıktan sosyal yaşama, ekonomik ve sektörel yapıdan altyapı ve ulaşım, inovasyondan girişimciliğe toplam 245 gösterge için toplanan veriler kullanılarak rekabete dayalı ana ve alt endeksler hesaplanmıştır.

Raporda 2009, 2014 ve 2018 verilerinde İstanbul, Ankara, İzmir ve Kocaeli rekabet sıralamasında zirvede yer alırken bu yıl yayınlanan raporda Antalya, Kocaeli ilini geçerek 4. sırada yer almıştır. Bursa, Kocaeli, Eskişehir ve Konya bu illeri takip ederken; Adana önceki dönemlere göre rekabetçi gücünü artırarak ilk 10 il arasına girmiştir. Önceki dönemlerde ilk 10’da yer alan Tekirdağ bu yıl 11. sıraya gerilemiştir. Mersin, Kayseri, Sakarya ve Denizli’nin rekabetçi özelliklerini devam ettirdiği görülmektedir. Rapora göre 14 şehir rekabet sıralamasındaki yerini korurken, 34 şehir rekabet gücünü artırmış, 33 şehrin ise rekabet gücü azalmıştır.

Tablo 1: Endeksler Tablosu

SIRA	ENDEKS ADI
1	İller Arası Rekabet Endeksi (Ana Endeks)
2	Demografi Endeksi
3	Altyapı Endeksi
4	Ulaşım Endeksi
5	Sağlık Endeksi
6	Eğitim Endeksi
7	Sosyal Yaşam Endeksi
8	Makroekonomi Endeksi
9	Dış Ticaret – Sanayi Endeksi
10	Finansal Piyasalar Endeksi
11	Turizm Endeksi
12	Tarım Endeksi
13	İnovasyon Endeksi
14	Girişimcilik Endeksi
15	Yükseköğretim Endeksi
16	Teknolojik Altyapı Endeksi

*Bu çalışmada 245 değişken kullanılmıştır. Bu değişkenlerin birçoğunun ölçü birimi diğerlerinden farklıdır. Dolayısıyla anlamlı ilişkileri ortaya koyabilmek için veriler ölçü biriminden bağımsız hale getirilmiştir. Verilerin transformasyonu ile orijinal veriler, ortalaması 0, varyansı 1 olan skorlara dönüştürülmüştür. Böylelikle ölçü biriminden bağımsız ve ölçeklendirilmiş veri seti elde edilmiştir.

**Raporda yer alan tablo, grafik, harita ve şekillerin kaynakçası T.C. İstanbul Üni. Şehir Politikaları Uyg. ve Arş. Mrk. “İller Arası Rekabet Endeksi 2021-2022” çalışmasıdır.

2. ENDEKSLER BAZINDA SONUÇLAR

Bir ana endeks ve **15 alt endeks (demografik, altyapı, ulaşım, sağlık, eğitim, sosyal yaşam, makroekonomi, dış ticaret-sanayi, finansal piyasalar, turizm, tarım, inovasyon, girişimcilik, yükseköğretim, teknolojik altyapı)** kapsamında toplam 245 gösterge kullanılarak yapılan hesaplamalara göre, Türkiye'nin en rekabetçi ili 74,05 endeks skoru ile İstanbul oldu.

İstanbul'u, 46,1 puanla Ankara ve 42,8 ile İzmir takip etti. Türkiye'nin en rekabetçi 3 kentinin, diğer raporlarda olduğu gibi sıralamalarını bu araştırmada da koruduğu gözlemlendi.

Rekabet sıralamasında ilk 10'da yer alan diğer şehirler; Antalya, Bursa, Kocaeli, Eskişehir, **Konya**, Muğla ve Adana olarak belirlendi. Adana 11'inci sıradan 10'uncu sıraya, Bursa 6'ncı sıradan 5'inci sıraya, **Konya ise 10'uncu sıradan 8'inci sıraya yükseldi**. Listede Eskişehir ve Muğla gücünü korurken, Kocaeli 4'üncü sıradan 6'ncı sıraya geriledi.

“100 liralık verginin 45 lirası İstanbul'dan”

İller Arası Rekabet Endeksi verilerine göre, makroekonomi endeksinde de İstanbul ilk sırada yer aldı. İstanbul, Türkiye'deki toplam ihracatın yüzde 49'unu, toplam ithalatın yüzde 59'unu gerçekleştirdi. Megakenti, bu alanda Ankara ve Kocaeli izledi.

Türkiye'de toplanan 100 liralık verginin; 45 lirası İstanbul'dan, 11 lirası Ankara'dan, 10 lirası ise İzmir ve Kocaeli illerinden geldi. Bu gösterge açısından en düşük değeri alan iller Ardahan ve Bayburt oldu.

Ülkedeki sanayi işletmelerinin yüzde 29'u İstanbul'da bulunurken, İzmir, Ankara ve Bursa sanayinin en fazla yoğunlaştığı iller arasında yer aldı. Sanayi çalışanları açısından bakıldığında İstanbul'u, Bursa ve İzmir takip etti.

“En çok ihracat yapan 1.000 firmadan 429'u İstanbul'da”

Araştırmaya göre, Türkiye genelinde en çok ihracat yapan ilk 1.000 firmanın 429'u İstanbul'da yer alıyor. Bu firmaların yoğunlaştığı diğer iller arasında İzmir, Gaziantep, Kocaeli ve Bursa bulunuyor.

Dış ticaret endeksinde İstanbul, İzmir ve Bursa, finansal piyasalar endeksinde İstanbul, Ankara ve İzmir ilk 3'te yer alıyor.

Kişi başına düşen banka mevduatı incelendiğinde birinci olan Ankara'yı, İstanbul ve Muğla izliyor. Söz konusu göstergeye göre Hakkari, son sırada bulunuyor.

“Çocuk nüfus oranında Şanlıurfa, yaşlılarda Sinop ve Kastamonu öne çıktı”

Alt endeksler arasında yer alan demografik yapı endeksinde, İstanbul, Ankara ve Antalya ilk sıralarda yer alıyor. Hanehalkı ortalama büyüklüğü incelendiğinde, Şırnak, Şanlıurfa, Hakkari ve Batman, bir hanede ortalama 5 kişinin yaşadığı en kalabalık hanehalkının olduğu iller olarak belirlendi. Ortalama hanehalkının en düşük olduğu kentlerin başında 2,57 skoruyla Çanakkale geldi.

En fazla çocuk nüfusa sahip iller arasında nüfusunun yüzde 39'u 14 yaş altı olan Şanlıurfa ilk sırada yer aldı. En az çocuk nüfusa sahip il ise yüzde 14,8 ile Edirne oldu.

En yaşlı nüfusa sahip illerin başında, 65 yaş üstü sakinlerin oranı yüzde 20 olan Sinop ve Kastamonu geldi.

Okuryazar oranının en yüksek olduğu il yüzde 99 ile Antalya olurken, Mardin yüzde 93 ile son sırada yer aldı.

Üniversite mezunu oranına bakıldığında ise yüzde 25 ile en yüksek orana sahip kent Ankara olurken, Ankara'yı, yüzde 22 ile İstanbul izledi. Bu alanda yüzde 10 ile son sırayı Şanlıurfa, Ağrı ve Muş paylaştı.

“Ulaşımında İstanbul, eğitimde Burdur, tarımda Konya zirvede”

Araştırmaya göre, sağlık endeksinde İstanbul, Ankara ve Antalya ilk üç sırada yer alırken, 10 bin kişiye düşen yatak sayısında en yüksek değere sahip kent 53 yatakla Elazığ oldu. Elazığ'ı, 47 yatakla Bolu, Erzurum, Edirne ve Isparta takip etti. 10 bin kişiye düşen doktor sayısı Ankara'da 33, Edirne'de 30, Isparta'da ise 28 olarak kayıtlara geçti.

Zirvede yer alan iller altyapı endeksinde İstanbul, Karaman ve Ankara, ulaşımda İstanbul, İzmir ve Kocaeli, eğitimde Burdur, Erzincan ve Amasya, sosyal yaşam endeksinde ise İstanbul, Ankara ve İzmir olarak sıralandı.

İlkokullarda derslik başına düşen öğrenci sayısının en yüksek olduğu iller Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır ve İstanbul oldu.

En çok konut satılan iller İstanbul, Ankara ve İzmir olarak belirlenirken, **tarım endeksinde Konya**, Şanlıurfa ve Aydın, organik tarımda Aydın, iyi tarım uygulamalarında Şanlıurfa, Adana ve Konya öne çıktı.

“Turizmde Antalya, kişi başına düşen otomobil sayısında Ankara öne çıktı”

İller Arası Rekabet Endeksi'ne göre, inovasyon endeksinde İstanbul, Ankara ve Bursa ilk 3'te yer alırken, AR-GE birimi olan firmaların yüzde 31'i İstanbul'da bulunmaktadır. Bu oran Ankara, Kocaeli ve Bursa'da yüzde 10 olarak gerçekleşti. **28 ildeki firmaların AR-GE biriminin bulunmadığı belirlendi.**

Turizm endeksinde Antalya, İstanbul ve Muğla, girişimcilikte İstanbul, Ankara ve İzmir, yükseköğretim endeksinde Ankara, İstanbul ve Eskişehir, teknolojik altyapıda İstanbul, Ankara ve İzmir ilk sıralarda yer aldı.

Ankara, 1.000 kişi başına düşen otomobil sayısında 290 adetle birinci, Antalya ve Muğla ise 223'er adet ile ikinci sırada kendine yer buldu. Bu göstergenin en düşük olduğu illerin başında 8 adetle Hakkari, 10 adetle Şırnak geldi.

3. KONYA’NIN REKABET YARIŞINDAKİ YERİ

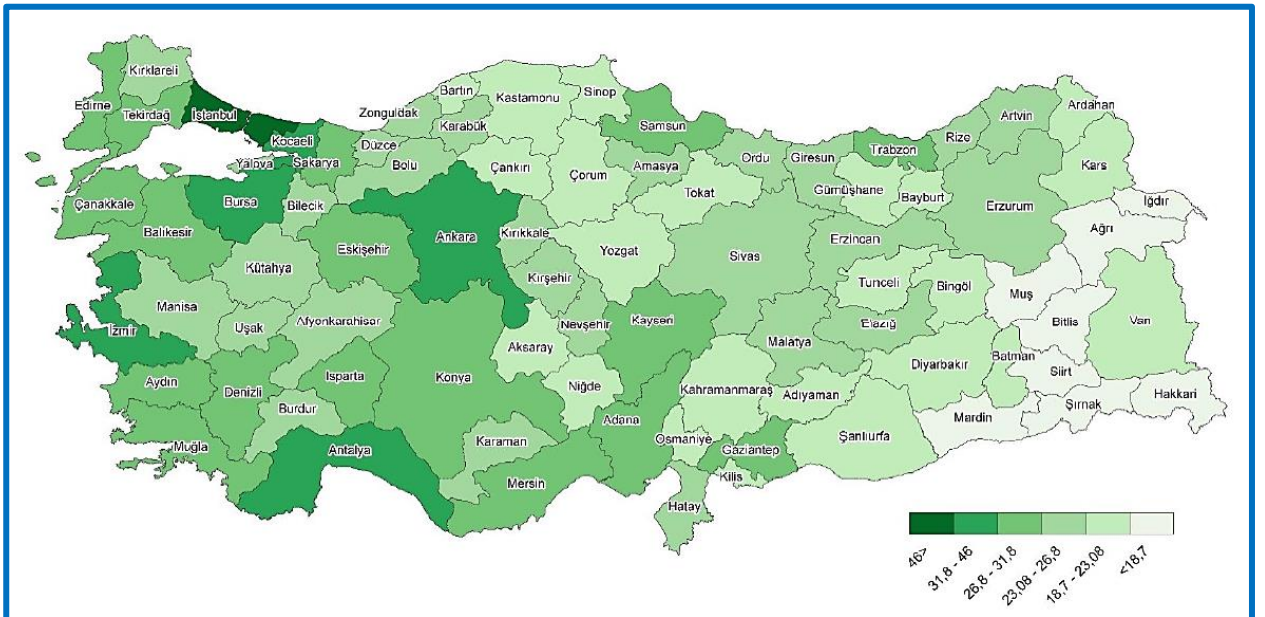
Çalışma hayatı, sanayileşme, altyapı, ulaşım ve nüfus yoğunluğu gibi birçok yükü sırtlayan, Türkiye'nin kalkınmasında önemli rol üstlenen İstanbul; Türkiye'nin en rekabetçi kenti olmaya devam ederken, Konya, rekabetçilik yarışındaki gücünü her geçen yıl artırmaktadır.

Konya, 2021-2022 döneminde bir önceki döneme göre iller arası rekabet endeksinde 31,16 endeks skoru ile (Ana Endeks) 2 basamak yükselerek 8’inci sırada yer almıştır.

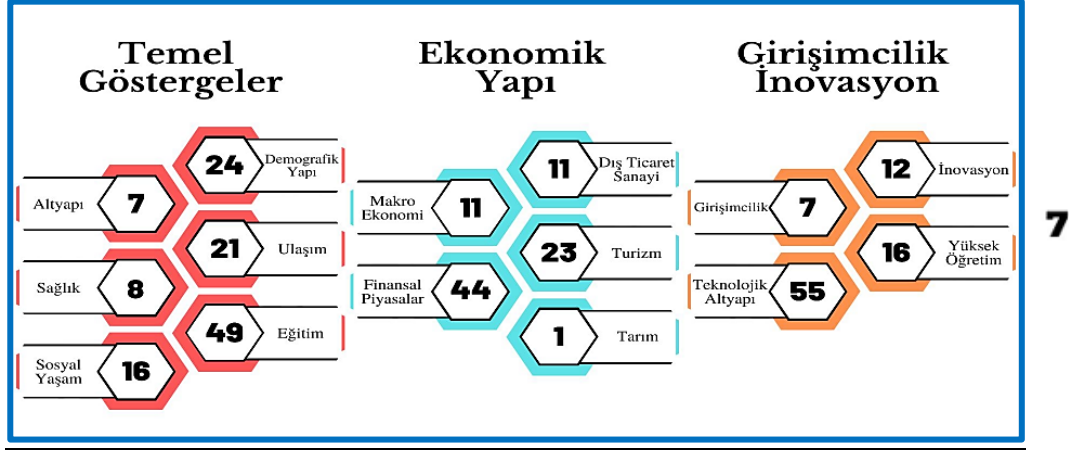
Tablo 2: İller Arası Rekabet Endeksi (Ana Endeks-İlk 10 İl)

Sıralama	İl	Endeks Değeri
1	İstanbul	74,04736
2	Ankara	46,14017
3	İzmir	42,82613
4	Antalya	36,93125
5	Bursa	36,5081
6	Kocaeli	36,27758
7	Eskişehir	31,89397
8	Konya	31,16058
9	Muğla	31,14154
10	Adana	30,27819

Harita 1: İller Arası Rekabet Endeksi Haritası

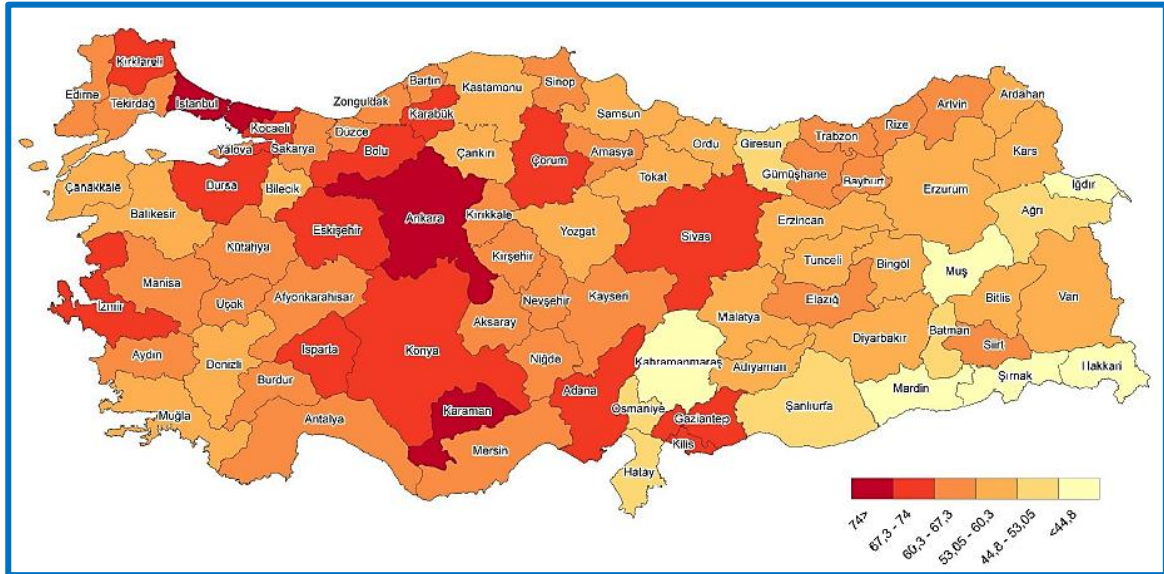
Grafik 1: Konya Endeks Skor Sıralaması

Tablo 3: Altyapı Endeksi (ilk 10 il)

Sıralama	İl	Endeks Değeri
1	İstanbul	86,79449
2	Karaman	80,92565
3	Ankara	79,6667
4	Kocaeli	74,15108
5	Eskişehir	74,03523
6	İzmir	73,70824
7	Konya	73,52874
8	Kilis	73,00653
9	Kırklareli	72,64539
10	Sivas	72,3652

Harita 2: İller Arası Altyapı Endeksi Haritası

İller arası altyapı endeksinde Konya, 73,52 endeks skoru ile 7'inci sırada yer almıştır.

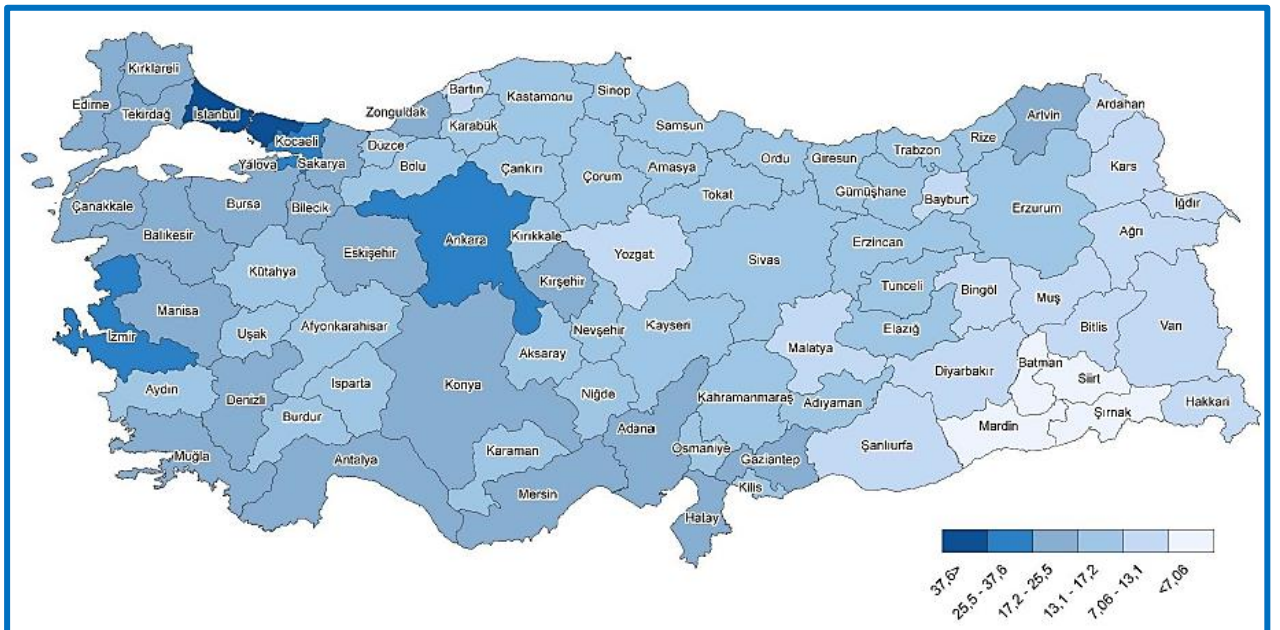
Tablo 5: Makroekonomi Endeksi (İlk 15 İl)

Sıralama	İl	Endeks Değeri
1	İstanbul	69,65322
2	Ankara	37,69114
3	Kocaeli	37,06822
4	İzmir	33,44173
5	Tekirdağ	25,53787
6	Antalya	24,49082
7	Bursa	24,361
8	Mersin	21,49034
9	Kırklareli	20,42245
10	Bilecik	20,21713
11	Konya	20,07636
12	Çanakkale	19,95955
13	Kırşehir	19,77741
14	Eskişehir	19,64035
15	Balıkesir	19,56678

İller arası makroekonomi endeksinde Konya, 20,07 endeks skoru ile 11’inci sırada yer almıştır.

*Makroekonomi endeksi hesaplanırken resmi makamlarca yayınlanan; enflasyon oranı, işgücüne katılım oranı, işsizlik oranı, istihdam oranı, vergi geliri, kişi başına ödenen vergi, merkezi yönetim bütçe giderleri, merkezi yönetim gelirleri, mahalli idareler gelirleri, mahalli idareler giderleri, toplam kamu yatırımları, nüfusa oranla kişi başına düşen kamu yatırım miktarı, gelir vergisi mükellef sayısı, kurumlar vergisi mükellef sayısı, KDV faal mükellef sayısı, konut satış sayısı ve kişi başına düşen GSYH parametreleri kullanılmıştır.

Harita 4: İller Arası Makroekonomi Endeksi Haritası

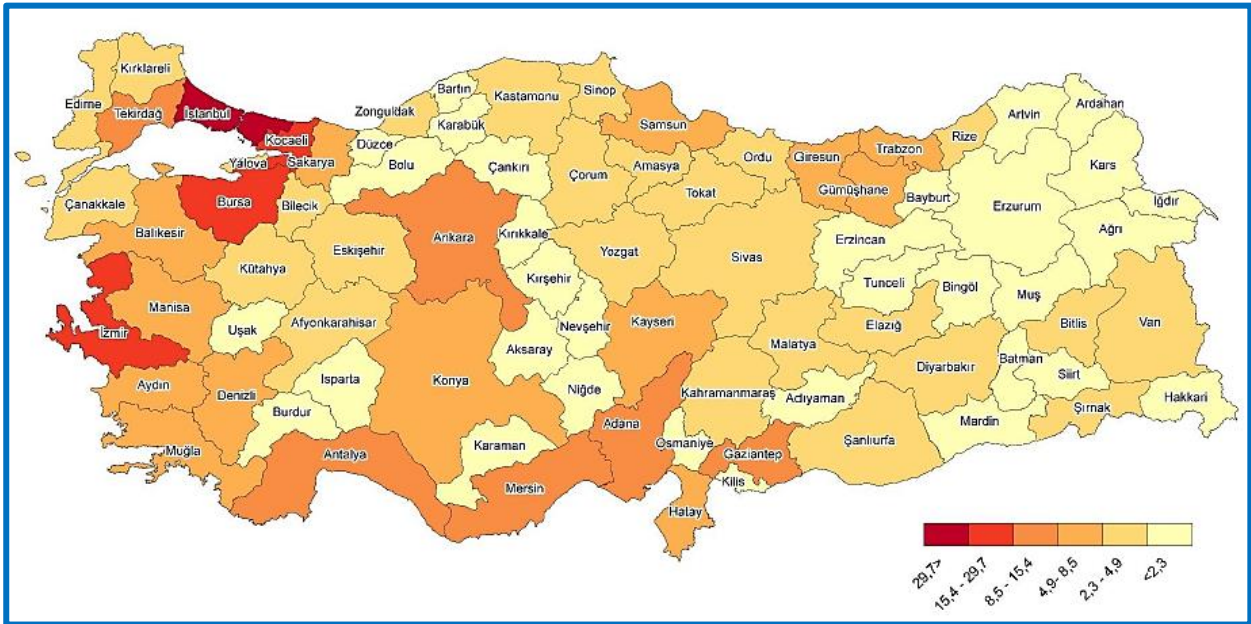
Tablo 6: Dış Ticaret-Sanayi Endeksi (İlk 15 İl)

Sıralama	İl	Endeks Değeri
1	İstanbul	89,68973
2	İzmir	29,76456
3	Bursa	23,49815
4	Kocaeli	22,99179
5	Ankara	15,47842
6	Mersin	12,83847
7	Gaziantep	12,46968
8	Tekirdağ	12,28407
9	Antalya	11,29906
10	Adana	10,05363
11	Konya	8,580955
12	Kayseri	8,009528
13	Manisa	7,998764
14	Hatay	7,848495
15	Balıkesir	7,570616

İller arası dış ticaret-sanayi endeksinde Konya, 8,5 endeks skoru ile 11’inci sırada yer almıştır.

*Dış Ticaret-Sanayi endeksi hesaplanırken resmi makamlarca yayınlanan; ihracat miktarı, ithalat miktarı, ihracatın ithalata oranı, serbest bölge sayısı, OSB sayısı, gümrük sayısı, liman sayısı, fuar sayısı, küçük sanayi sitesi sayısı, sanayi işletmesi sayısı, sanayi alanında çalışan sayısı, ilk 500’deki ihracatçı firma sayısı, ilk 1.000’deki ihracatçı firma sayısı, yabancı sermayeli firma sayısı ve 100 milyon doları aşan ihracat yapan firma sayısı parametreleri kullanılmıştır.

Harita 5: İller Arası Dış Ticaret-Sanayi Endeksi Haritası

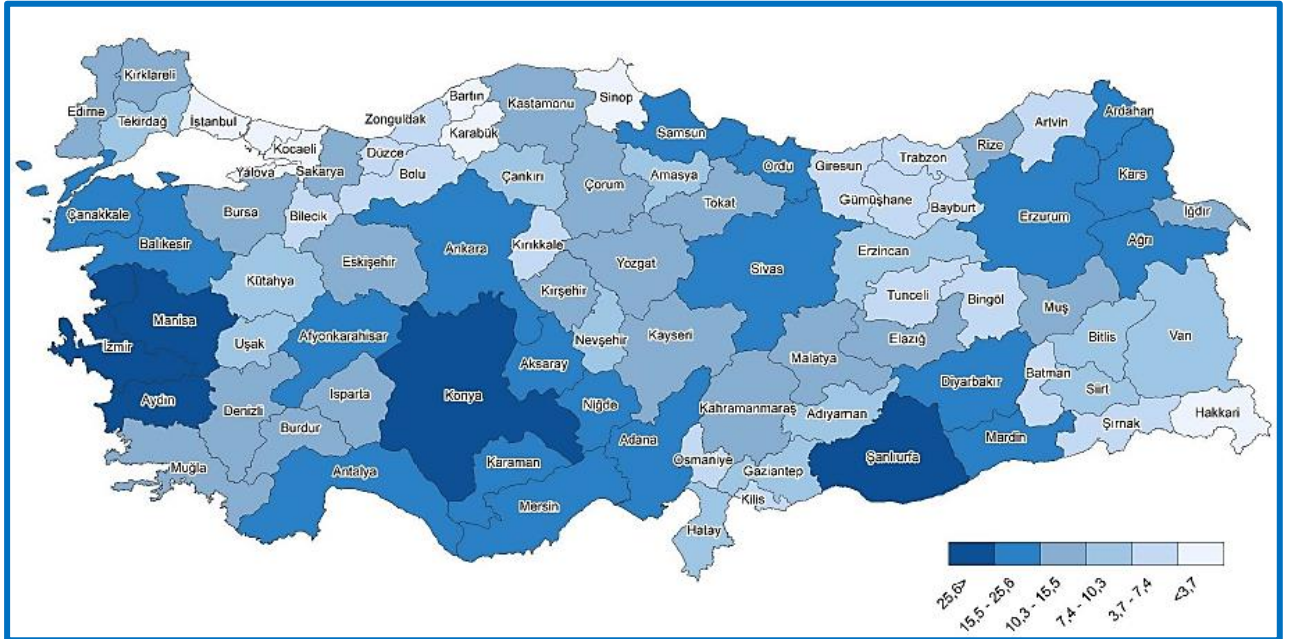
Tablo 7: Tarım Endeksi (İlk 10 İl)

Sıralama	İl	Endeks Değeri
1	Konya	47,62713
2	Şanlıurfa	43,53361
3	Aydın	38,69709
4	Manisa	32,82514
5	İzmir	30,30583
6	Kars	25,61741
7	Niğde	23,5647
8	Afyonkarahisar	22,4764
9	Çanakkale	21,86334
10	Adana	20,40527

İller arası tarım endeksinde Konya, 47,62 endeks skoru ile 1’inci sırada yer almıştır.

*Tarım endeksi hesaplanırken resmi makamlarca yayınlanan; işlenen tarım alanı, bitkisel üretim değeri, canlı hayvan değeri, hayvansal ürünler değeri, kişi başına düşen bitkisel üretim değeri, kişi başına düşen hayvansal üretim değeri, organik bitkisel üretim miktarı, organik çiftçi sayısı, organik bitkisel üretim alanı, organik hayvan sayısı ve iyi tarım uygulamaları alanı parametreleri kullanılmıştır.

Harita 6: İller Arası Tarım Endeksi Haritası

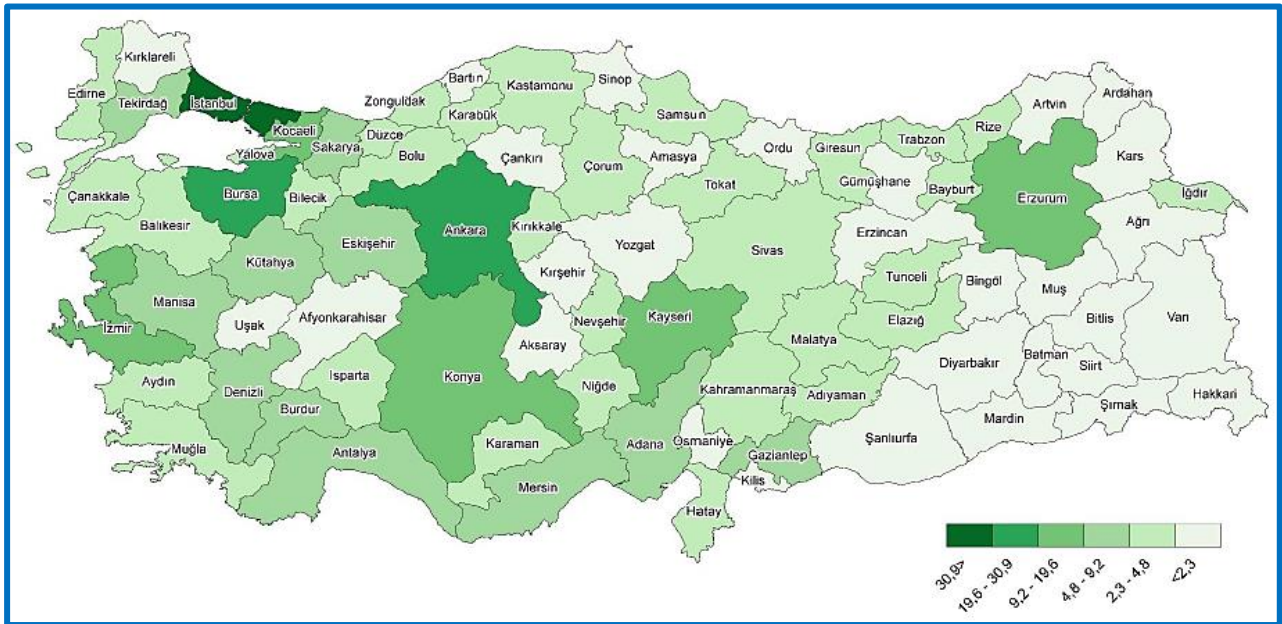
Tablo 8: İnovasyon Endeksi (İlk 10 İl)

Sıralama	İl	Endeks Değeri
1	İstanbul	75,19465
2	Ankara	30,95026
3	Bursa	24,56328
4	İzmir	19,63173
5	Kocaeli	14,88938
6	Kayseri	13,71287
7	Konya	10,82922
8	Erzurum	10,65622
9	Gaziantep	9,229737
10	Sakarya	8,08527

İller arası inovasyon endeksinde Konya, 10,82 endeks skoru ile 7’inci sırada yer almıştır.

*İnovasyon endeksi hesaplanırken resmi makamlarca yayınlanan; patent tescil ortalaması, marka tescil ortalaması, faydalı model tescil ortalaması, endüstriyel tasarım tescil ortalaması, patent başvuru sayısı, marka tescil başvuru sayısı, faydalı model başvuru sayısı, endüstriyel tescil başvuru sayısı, Ar-Ge merkezi sayısı, teknokent sayısı, Ar-Ge birimi olan firma sayısı ve üniversitelerin toplam TÜBİTAK proje sayısı parametreleri kullanılmıştır.

Harita 7: İller Arası İnovasyon Endeksi Haritası

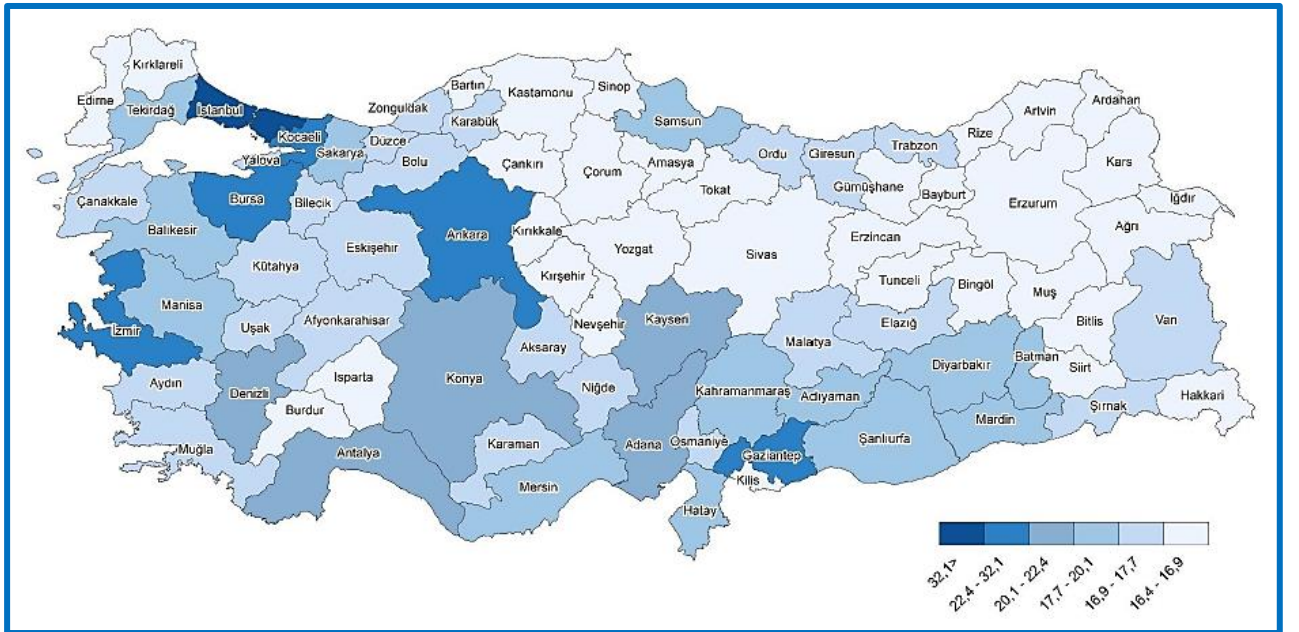
Tablo 9: Girişimcilik Endeksi (İlk 10 İl)

Sıralama	İl	Endeks Değeri
1	İstanbul	83,5
2	Ankara	32,13147
3	İzmir	30,95662
4	Bursa	28,7082
5	Gaziantep	25,99482
6	Kocaeli	25,95667
7	Konya	22,4476
8	Antalya	22,10917
9	Kayseri	21,48785
10	Adana	21,30399

İller arası girişimcilik endeksinde Konya, 22,44 endeks skoru ile 7’inci sırada yer almıştır.

*Girişimcilik endeksi hesaplanırken resmi makamlarca yayınlanan; kurulan firma sayısı, kurulan firma oranı, kapanan firma sayısı, kapanan firma oranı, yatırım teşvik belge sayısı, KOSGEB’ten girişimcilik desteği alan kişi sayısı, İSO 1.000 listesine giren firma sayısı ve borsada işlem gören firma sayısı parametreleri kullanılmıştır.

Harita 8: İller Arası Girişimcilik Endeksi Haritası

4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

2020 – 2022 dönemi “İller Arası Rekabet Endeksi” bir ana endeks ve 15 alt endeks (**demografik, altyapı, ulaşım, sağlık, eğitim, sosyal yaşam, makroekonomi, dış ticaret-sanayi, finansal piyasalar, turizm, tarım, inovasyon, girişimcilik, yükseköğretim, teknolojik altyapı**) kapsamında toplam 245 gösterge kullanılarak hesaplanmaktadır.

Bu çalışma kapsamında Konya, Ana Endekste bir önceki döneme göre iller arası rekabet endeksinde 31,16 endeks skoru ile 2 basamak yükselerek 8’inci sırada yer almıştır. 7 alt endekste ise ilk 11 il arasına yer alarak, bu alanlardaki güçlü yönlerini ortaya koymuş ve her geçen yıl da rekabet yarışındaki gücünü artırmaktadır.

Aslında Konya, bu yarışta daha üst sıralarda yer alabilecek potansiyele sahip bir ildir. Ancak sonuçlara baktığımızda bazı endeksler gösteriyor ki, o alanlarda Konya’nın gelişime ve dönüşüme ihtiyacı var. Bu endekslere göz atacak ve bir değerlendirme yapacak olursak;

- **Demografi endeksinde** Konya 51,02 skoru ile 24. sırada yer almıştır. Demografi endeksi hesaplanırken resmi makamlarca yayınlanan; toplam nüfus, hane halkı ortalaması, yıllık nüfus artış hızı, yaş gruplarına göre nüfus, net göç hızı, okur-yazar oranı, okur-yazar kadın oranı, lise mezunu ve üniversite mezunu oranı parametreleri kullanılmıştır.

Konya yaklaşık 2.3 milyon nüfusu ile Türkiye’nin en kalabalık 6. ilidir. Bu durum nüfusla ilgili parametrelerde güçlü olduğunu göstermektedir. Ancak 2022 yılı TÜİK verilerine göre 1.749.187 kişi olan 15 yaş üzeri Konya nüfusundan 32.873 kişi okuma yazma bilmemektedir. Bunun da 29.102’si kadın nüfustur. Yani okuma yazma bilmeyenlerin %88.5’i kadındır. Nüfusun %23.6’sı lise mezunu, %16’sı ise üniversite mezunudur. Okur-yazarlık oranının ve eğitim seviyesinin artırılması için gerekli tedbirlerin alınması, bir yol haritası oluşturulması ve bu alanda yapılması gerekli olan adımların atılması önem arz etmektedir.

- **Ulaşım endeksinde** Konya 41,88 skoru ile 21. sırada yer almıştır. Ulaşım endeksi hesaplanırken resmi makamlarca yayınlanan; asfalt yol, bölünmüş yol, havaalanı varlığı, iç ve dış hat uçak trafiği, iç ve dış hat yolcu trafiği, iç ve dış hat yük trafiği, demiryolu hat uzunluğu, ulaşım çeşitliliği ve trafik kazası sayısı parametreleri kullanılmıştır.

Konya, Anadolu’nun kuzeyini güneye, doğusunu batıya bağlayan kavşak noktasında olduğu için stratejik bir konumda bulunmaktadır. Konya’nın tarihinde “Ulaşım” ve “Lojistik” her zaman iki önemli kavram olmuştur. Bu doğrultuda Konya’nın karayolu, havayolu ve tren yolu üzerinden ulaşılabilirliği, malzeme taşımacılığındaki kapasitesi, şehir içi ve şehirlerarası yolların durumu önem arz etmektedir. İl ve bölünmüş yol bakımından Konya 4.394 km’lik yol ağıyla Türkiye’de iller sıralamasında 1. sırada bulunmaktadır. Bu avantajlara rağmen Konya’nın ulaşım endeksi skorunun yükselmesi için 122 km’lik çevre yolu projesinin en kısa zamanda tamamlanması gerekmektedir. Konya’nın şehirlerarası bağlantısını ve güzergâh geçişini rahatlatacak olan projenin şimdiye kadar 43 km’lik kısmı tamamlanmıştır.

Esasen Konya’nın ulaşım endeksinin aşılabileceği temel husus havayolu ulaşımıdır. Yıllardır havayolu ulaşımının gelişmesi, uçuş sayılarının ve destinasyonların artırılması konusunda Konya Ticaret Odası olarak

çeşitli girişimlerde bulunuyor ve gerekli raporlama çalışmaları yapıp ilgili makamlara iletiyoruz. Askeri alanda yer alan Konya Havaalanı’nda askeri pistler kullanılmaktadır. Konya’nın tam bağımsız sivil bir havaalanına ihtiyacı vardır. Şu anda Konya’dan İstanbul’a her gün karşılıklı, haftanın belirli günleri İzmir’e karşılıklı ve yaz aylarında yurtdışından bazı ülkelere karşılıklı uçuşlar gerçekleştirilmektedir. Ancak Konya gibi ekonomik ve kültürel potansiyeli yüksek bir şehrin çok daha fazla noktaya karşılıklı uçuşları olması gereklidir.

- **Eğitim endeksinde** Konya 48,88 skoru ile 49. sırada yer almıştır. Eğitim endeksi hesaplanırken okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve ortaöğretimde net okullaşma oranı, erkek-kadın okullaşma oranı, okul başına düşen öğrenci sayısı, şube başına düşen öğrenci sayısı, öğretmen başına düşen öğrenci sayısı, derslik başına düşen öğrenci sayısı, YÖK başarı sıralaması, yüksek eğitilmiş nüfus oranı ve yüksek eğitilmiş kadın nüfus oranı parametreleri kullanılmıştır.

Konya nüfusunun ortalama eğitim süresine baktığımızda; erkek 9,7 yıl, kadın 7,9 yıl, genel ise 8,7 yıldır. Eğitim endeksi skorumuzu yukarıya taşımamız için genel ortalama eğitim süresinin 9,5 ila 10 yıl arasında olması gereklidir. Konya’nın okullaşma oranını da artırması gereklidir. 2022 yılı TÜİK verilerine göre 1.749.187 kişi olan 15 yaş üzeri Konya nüfusundan 32.873 kişi okuma yazma bilmemektedir. Bunun da 29.102’si kadın nüfustur. Yani okuma yazma bilmeyenlerin %88.5’i kadındır. Nüfusun %23.6’sı lise mezunu, %16’sı ise üniversite mezunudur. 51.729 kişi okuma yazma biliyor ancak herhangi bir seviyede okul bitirmemiştir. Bunun 42.678 kişisi kadın, 9.051 kişisi erkektir. Bu noktada kadın nüfusunun okullaşma oranını artırmak da önemli bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır.

- **Finansal Piyasalar endeksinde** Konya 16,23 skoru ile 44. sırada yer almıştır. Finansal Piyasalar endeksi hesaplanırken toplam nakdi krediler, nüfusa oranla nakdi krediler, tüketici kredileri, taşıt kredileri, konut kredileri, bireysel kredi kartı, nüfusa oranla bireysel kredi kartı, takipteki alacaklar, toplam mevduat, tasarruf mevduatı, ATM başına düşen nüfus, banka şubesi başına düşen nüfus, banka şubesi başına düşen ortalama mevduat ve banka şubesi başına düşen ortalama kredi miktarı parametreleri kullanılmıştır.

2022 yıl sonu itibarıyla kullanılan toplam nakdi kredilerde Konya 140.5 milyar TL ile Türkiye’de 9. sırada yer almaktadır. Kullanılan kredilere karşın Konya’nın finansal piyasalar endeksine olumsuz etki yapan takipteki alacaklar miktarı ise 7.9 milyar TL’dir. Takipteki alacaklar sıralamasında Konya, İstanbul ve Ankara’dan sonra 3. sırada yer almaktadır. Takipteki alacakların toplam nakdi kredilere oranında Konya %5,69 ile Türkiye ilk sırada yer almaktadır. 3.511,23 TL ile Konya, kişi başına düşen takipteki alacak miktarı ile İstanbul’dan sonra Türkiye’de ikinci sırada yer almaktadır. Bu durum Konya’nın finansal karnesini de olumsuz yönde etkilemektedir.

5. KAYNAKÇA

- T.C. İstanbul Üniversitesi Şehir Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi “Şehir Araştırma Notları-6 / İller Arası Rekabet Endeksi 2021-2022”
- www.tuik.gov.tr / www.meb.gov.tr / www.bddk.org.tr / www.btk.gov.tr